

Semenov V.F.

Odessa National University of Economics

Pandas A.V.

Odessa State Academy of Building and Architecture

REGULATION OF POTENTIAL CITY BY ITS SPATIAL ZONING**Summary**

During the radical changes in Ukrainian society, reorientation to strengthen the territorial integrity and independence of the state urgent question settlement tools of spatial capacity of cities to create a fundamentally new opportunities for further development of the European countries. Carrying out economic and other activities, the spatial potential of the city requires organizational and economic regulation tool within the functional areas. Execution of works on land management, zoning, commercial realization of land for the purpose of rational use of the city, effective information support of urban residents, promoting housing requires new economic and legal approaches at the level of regions and cities. The article discusses the main issues as zoning tools to regulate the use of the spatial capacity of cities to create a fundamentally new opportunities for further development of the state.

Keywords: zoning, zoning regulations, zoning, land, city building, zoning, zoning space.

УДК 332.1

**ЯКІСТЬ Й ІНФРАСТРУКТУРА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
МІЖРЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА****Серебряк К.І.**

Державний університет телекомунікацій

У статті досліджено види, групи інформації та принципи формування якісного інформаційного забезпечення міжрегіонального співробітництва. Визначено учасники інформаційного забезпечення міжрегіонального співробітництва та сформовано систему інформаційного забезпечення міжрегіонального співробітництва.

Ключові слова: інформаційне забезпечення, міжрегіональне співробітництво, якість, інфраструктура.

Постановка проблеми. Сучасні реалії сьогодення яскраво свідчать про те, що інформаційне забезпечення має надто важливе значення, більш того виступає стратегічним ресурсом, володіння яким надає переваги та можливості. Успіх та ефективність міжрегіонального співробітництва і не тільки, все більш і більш залежать від інформованості та здатності використовувати наявну інформацію, а якість і інфраструктура інформаційного забезпечення набувають значної важливості внаслідок останніх подій в Україні.

Аналіз останніх джерел досліджень і публікацій. Питання інформаційного забезпечення міжрегіональної співпраці досліджувались такими вченими, як І.П. Бабець, П.Ю. Беленький, В.Т. Бусел, Р.К. Бутова, Л.С. Вінарік, Н.С. Власенко, І.В. Журавльова, І.О. Золотарьова, І.В. Калачева, Н.А. Мікула, Н.П. Карпчук, С.М. Локшіна, І.Л. Латишева, Є.Е. Матвеев, В.В. Мамонова, А.М. Митко, А.Л. Мокій, О.В. Матвієнко, О.Ф. Новікова, І.В. Нечаєва, К.В. Огурцова, О.Г. Осауленко, В.С. Пономаренко, Д.М. Стеченко, І.А. Стрелець, С.А. Товканець, Є.Б. Тіхомірова, Г.В. Товканець, Р.М. Чен, Шило, Г.В. Щербак, А.Н. Щедрин, В.Я. Яковенко та ін. [1-26].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Усі дослідники погоджують з ти, що інформаційне забезпечення міжрегіонального співробітництва має ґрунтуватися на якісній інформації та відповідній інфраструктурі, але які установи та організації можуть бути учасниками цієї інфраструктури не ясно. Також кожен з науковців визначає різні проблеми приводу формування якісної інформації.

Метою статті є дослідження проблем якості й інфраструктури інформаційного забезпечення міжрегіонального співробітництва.

Виклад основного матеріалу. Інформація щодо міжрегіонального співробітництва має бути актуальною (відображати стан співробітництва в момент прийняття рішення), важливою (істотною для цілей співробітництва) повною (достатньою для вирішення завдань співробітництва), адекватною (відповідати дійсному стану речей), своєчасною, релевантною (відповідати потребам цілей) і толерантною (бути найбільш зручною для використання задля співробітництва). Крім того, інформаційне забезпечення міжрегіонального співробітництва повинно будуватися на таких принципах, як: достовірність інформації; об'ємність і повнота даних (висвітлення всіх позитивних і негативних особливостей); доступність і відкритість інформаційних матеріалів; багаторівневість і багатоканальність інформаційної політики (відповідність стилю і змісту інформаційних матеріалів запитам різних соціальних груп; подача інформаційних матеріалів з використанням усього спектра каналів комунікації); врахування чинного законодавства щодо міжрегіонального співробітництва [1, с. 402].

В межах інформаційного забезпечення міжрегіонального співробітництва інформація поділяється на дві групи: цільову та фонову. Між ними існує істотна різниця.

Цільова інформація, на відміну від фонові, є конкретною. Це відомості про конкретні регіони, умови діяльності на регіональних ринках та характеристики конкурентної боротьби, обсяг і суб'єкти співробітництва, наявність відповідної інфраструк-

тури, платоспроможність і надійність суб'єктів співробітництва, ціна та характеристики товарів (послуг) на регіональному ринку, умови зберігання та транспортування продукції, потреба у взаємодоповнюючих товарах, їх ціни та умови гарантійного та післягарантійного обслуговування тощо. Як стверджує Є. Матвеев у інформаційному забезпеченні міжрегіонального співробітництва координуюча роль належить цільовим даним, які через механізм ринкової взаємодії забезпечують узгодженість господарської діяльності підприємств у межах міжрегіонального співробітництва.

Фонова інформація є більш загальною і водночас не обов'язково «прив'язаною» до міжрегіонального співробітництва. Вона допомагає орієнтуватись у певному середовищі, виробляти стратегію діяльності, визначати напрями, у яких варто прикладати зусилля. До фонові інформації відносяться відомості про стан і перспективи розвитку економіки території (країни, регіону) чи галузі, зокрема, про сучасний стан і ймовірні зміни в інституціональній структурі економіки, програми підтримки розвитку галузей або територій, наявність об'єктів інфраструктури тощо. Відтак, логічним є висновок, що інформаційне забезпечення повинно: 1) формувати і поширювати фонову інформацію; 2) створювати умови для ефективного обміну цільовими даними між суб'єктами міжрегіонального співробітництва [12, с. 49].

Відсутність відповідного інформаційного забезпечення міжрегіонального співробітництва на практиці зводяться до двох аспектів: невизначеність (низький рівень інформаційного забезпечення); ін-

формаційна асиметрія (нерівномірне інформаційне забезпечення). Тобто, якість цільової і фонові інформації, а також ефективність інформаційно-аналітичного забезпечення міжрегіональної співпраці залежить від уміння зібрати та мобілізувати інформаційні ресурси так, як потрібно мобілізувати матеріальні, фінансові та людські ресурси задля підвищення ефективності міжрегіонального співробітництва. Щодо практичного аспекту міжрегіонального співробітництва то проблеми полягають у тому, що на сьогодні воно здійснюється безсистемно, без наявності чіткого плану дій з розвитку, що дає підстави вести мову про вирішення цих проблем через співробітництво суб'єктів та об'єктів системного інформаційного забезпечення міжрегіонального співробітництва із різного роду фахівцями, громадськістю, а також ЗМІ.

Активну креативну роль у цьому процесі відіграє низка спеціалізованих інституцій сформованих та представлених різними організаційними формами, які і складають інфраструктуру інформаційного забезпечення міжрегіонального співробітництва. До них, за класифікацією С. Товканець і Г. Товканець, відносяться: інформаційні центри; агенції регіонального розвитку; спеціалізовані геоінформаційні системи; центри міжрегіонального співробітництва; регіональні інформаційно-інноваційно-освітні комплекси; інноваційні центри міжрегіонального співробітництва [23, с. 284].

Інформаційні центри (ІЦ) систематизують і подають дані учасникам міжрегіонального співробітництва з окремих програм, наприклад, «European Neighbourhood and Partnership Instrument» (ENPI) [4, с. 201].

Мета агенцій регіонального розвитку (АРГ), які функціонують у регіонах – максимальне наближення до цільових груп міжрегіональної співпраці нормативно-правових та інформаційно-методичних матеріалів. Інформування та залучення фахівців, громадськості, ЗМІ й інших цільових груп здійснюються шляхом проведення навчальних і дискусійних семінарів, слухань, круглих столів, робочих зустрічей. Крім того, активно використовуються інтернет-технології для проведення телемостів інтерактивних дистанційних заходів у спеціально обладнаних студіях у декількох регіонах одночасно. Агенції також беруть участь у здійсненні моніторингу проектів і програм міжрегіонального співробітництва, що дає змогу забезпечувати компетентні регіональні та місцеві структури, підрозділи центральної влади відповідними даними, надавати їм спеціально визначену службову інформацію, безпосередньо пов'язану з діяльністю, щоквартальні узагальнені дані про співпрацю у регіонах [2, с. 136].

Спеціалізовані геоінформаційні системи (ГІС) використовуються або можуть бути запроваджені в сферах проектування, містобудування, сталого просторового розвитку територій, системах моніторингу довкілля і стану техногенно-екологічної безпеки. Вони є різновидом інформаційних систем, що забезпечують збір, збереження, обробку, доступ, відображення і розповсюдження географічно координованих (просторових) даних. Прикладом регіональної ГІС широкого призначення є системи управління станом довкілля [8, с. 198].

Центри міжрегіонального співробітництва (ЦТКС), будучи активною формою інформа-

Рис. 1. Схема інформаційного забезпечення міжрегіонального співробітництва

Джерело: розроблено автором

ційного забезпечення, здійснюють так звану пропагандистську діяльність. Наприклад, пропагують науковий потенціал університету за кордоном серед наукових кіл, інформують і надають персональні консультації працівникам навчального закладу про можливі напрями наукової співпраці з організаціями-партнерами. Для цього організуються презентації, зустрічі на різних рівнях, семінари, запрошуються до співробітництва зарубіжні бізнес-партнери тощо. Фактично, ЦТКС є інформаційним координатором у сфері наукових досліджень [10, с. 521].

Центр науково-технічної й економічної інформації (ЦНТЕІ) виконує функції регіонального інформаційно-інноваційно-освітнього комплексу. Він пропонує споживачам довідково-інформаційний сервіс, бізнес-консалтинг, готує інформаційно-аналітичні огляди, проводить патентно-інформаційні та соціологічні дослідження, надає консультації з питань захисту та комерціалізації інтелектуальної власності, створює різного роду регіональні бази даних. У ЦНТЕІ можуть проводитись і фундаментальні та прикладні дослідження з проблем розвитку інтелектуального потенціалу, організації науково-інноваційної та інформаційної діяльності, оцінки інвестиційної привабливості господарських об'єктів, регіональної науково-технічної політики [11, с. 54].

Інноваційні центри міжрегіонального співробітництва (ІЦМС) можуть відігравати провідну роль у посиленні інформаційного забезпечення науково-технічної діяльності, а також стати основою розвитку регіональної мережі обміну технологіями, яка забезпечить процес обміну відомостями про нові технології між науково-дослідним сектором і підприємствами. Основним завданням такої інноваційної інфраструктури є не підтримка створення нових фірм (бізнес-інкубаторів), а налагодження співпраці існуючих підприємств і організацій у науково-технічній сфері та забезпечення міжнародного інноваційного співробітництва. Інноваційний центр міжрегіонального співробітництва – це підприємство, створене у формі юридичної особи, діяльність якого полягає в концентрації інноваційних пропозицій, підтримці процесів реалізації інноваційних проєктів суб'єктами господарювання та забезпеченні процесу обміну відомостями в межах міжрегіонального співробітництва. Основна функція центру – налагодження обміну науково-технічною інформацією між суб'єктами господарювання та створення бази даних інноваційних пропозицій. Учасниками міжрегіонального співробітництва на цьому етапі можуть бути науково-дослідні установи, вищі навчальні заклади, великі промислові підприємства [16, с. 18]. Проте, обмежитись тільки створенням інформаційного центру або агенції, на наш погляд, недостатньо. Необхідно забезпечити теоретичне, методичне, організаційно-практичне наповнення функціонування такого центру чи агенції.

Застосування якісного інформаційного забезпечення для підтримки та активізації міжрегіонального співробітництва повинно прискорити вирішення наступних завдань: забезпечення компетентних регіональних і місцевих органів державної влади, що безпосередньо або функціонально здійснюють контроль та регулювання процесів міжрегіонального співробітництва якісною, своєчасною, у повному обсязі необхідною інформацією стосовно такої ді-

яльності; отримання спеціально визначеної службової інформації, що безпосередньо пов'язано з міжрегіональним співробітництвом; отримання узгоджених з Держкомстатом і суб'єктами міжрегіонального співробітництва даними спеціальних статистичних спостережень, звітності та спеціальних оглядів на основі наявної статистичної інформації; отримання узгодженого на міжвідомчому рівні обміну уніфікованою інформацією та інформацією, яка повинна бути конвертована у прийнятний спосіб для подальшого використання; надання суб'єктами міжрегіонального співробітництва за узгодженим Мінекономіки, Мінрегіонбудом і МЗС форматом даних поточної та щоквартальної узагальненої інформації про міжрегіональне співробітництво у регіонах; подання суб'єктами та учасниками міжрегіонального співробітництва мінімальної уніфікованої інформації щодо здійснюваних проєктів щодо співпраці. Одним із дієвих заходів щодо вирішення вищевказаних завдань є створення системи інформаційного забезпечення міжрегіонального співробітництва, яка повинна мати функціонально-цільову спрямованість та відповідати сучасним вимогам часу, рис. 1.

В процесі організації та інформаційного супроводження міжрегіонального співробітництва найбільша увага повинна приділятися узгодженню принципів формування інформаційної бази, її складу, якості, умов надання та обміну в залежності від цілей такого співробітництва. Очевидно, що головним критерієм реалізації запланованих цілей мають бути результати, отримані протягом певного періоду міжрегіональної співпраці.

Тому, важливим, на наш погляд, є включення до системи інформаційного забезпечення оцінку результатів міжрегіонального співробітництва, яка може здійснюватись за кожною сферою міжрегіонального співробітництва і за умов невідповідності результатів запланованим цілям, здійснювати їх коригування.

Висновки і пропозиції. Дослідження інформаційного супроводження міжрегіонального співробітництва довели, що має бути актуальною, будуватися на відповідних принципах та поділяється на дві групи: цільову та фонову. Відсутність відповідного інформаційного забезпечення міжрегіонального співробітництва на практиці зводяться до двох аспектів: невизначеності та інформаційна асиметрія. Для вирішення проблем інформаційного забезпечення міжрегіонального співробітництва доречно функціонування відповідної інфраструктури, до якої входять: інформаційні центри, агенції регіонального розвитку, спеціалізовані геоінформаційні системи, центри міжрегіонального співробітництва, центр науково-технічної й економічної інформації, інноваційні центри міжрегіонального співробітництва тощо. Доведено, що створення системи інформаційного забезпечення міжрегіонального співробітництва, яка повинна мати функціонально-цільову спрямованість та відповідати сучасним вимогам часу, буде сприяти активізації інформаційного забезпечення міжрегіонального співробітництва.

Подальші наукові дослідження мають бути продовжені у напрямку практичного визначення інфраструктури міжрегіонального співробітництва на прикладі конкретних регіонів.

Список літератури:

1. Беленький П. Ю. Зовнішньоекономічна діяльність регіонів / П. Ю. Беленький, Н. А. Мікула: монографія / Регіональна політика: методологія, методи, практика: [кол. авт.; за ред. академіка НАНУ М. І. Долішного]. – Львів: НАН України; Інститут регіональних досліджень, 2001. – 697 с.

2. Беленький П. Ю. Конкурентність на транскордонних ринках / П. Ю. Беленький, Н. А. Мікула, Є. Е. Матвєєв. – Львів: Інститут регіональних досліджень НАН України, 2005. – 214 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. – К., Ірпінь: Перун, 2002. – С. 281.
4. Винарик Л. С. Информатизация в аспекте социальной трансформации общества: монография / Л. С. Винарик. – Донецк: ИЭП НАН Украины, 2004. – 272 с.
5. Денисов Ю. Д. Информационные ресурсы в японской экономике / Ю. Д. Денисов. – М.: Наука, 1994. – 205 с.
6. Журавльова І. В. Інформаційні системи міжнародного бізнесу. Навчальний посібник / І. В. Журавльова, Р. М. Чен. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2006. – 452 с.
7. Інформаційне забезпечення державного та регіонального соціального управління: монографія / О. Г. Осауленко, О. Ф. Новикова, Н. С. Власенко, І. В. Калачева та ін. / НАН України. Ін-т економіки пром-сті; Держкомстат України. – Київ, Донецьк, 2004. – 656 с.
8. Інформаційне забезпечення транскордонного співробітництва України: теоретичні аспекти: кол. моногр. / А. М. Митко, Б. М. Юськів, Н. П. Карпчук та ін.; наук. ред. Є. Б. Тихомирова, за заг. ред. А. М. Митко. – Луцьк: Вежа-Друк, 2013. – 268 с.
9. Ларин М. В. Управление документацией в организации / М. В. Ларин. – М.: Научная книга, 2002. – 188 с.
10. Локшина С. М. Краткий словарь иностранных слов. 10-е изд., стереотипное. – М.: «Русский язык», 1988. – 630 с.
11. Мамонова В. В. Регіональний розвиток. Міжрегіональна та транскордонна співпраця: навч. посіб. / за заг. ред. М. Бойцуна, Я. Мудрого, О. Рудіка. – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2009. – 96 с.
12. Матвієнко О. В. Основи інформаційного менеджменту / О. В. Матвієнко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 60 с.
13. Митко А. М., Юськів Б. М., Карпчук Н. П. Інформаційне забезпечення транскордонного співробітництва України: теоретичні аспекти: кол. моногр. / А. М. Митко, Б. М. Юськів, Н. П. Карпчук [та ін.]; наук. ред. Є. Б. Тихомирова, за заг. ред. А. М. Митко. – Луцьк: Вежа-Друк, 2013. – 268 с.
14. Мікула Н. Єврорегіони: досвід та перспективи: [монографія] / Н. Мікула. – Львів: ІРД НАН України, 2003. – 376 с.
15. Мокій А. Л. Основні аспекти забезпечення інформаційної підсистеми інноваційної моделі транскордонного співробітництва / А. Л. Мокій, І. П. Бабець // Зовнішньоекономічний кур'єр. – 2006. – № 1–2. – С. 15–18.
16. Нечаєва І. В. Словарь иностранных слов: 4000 слов / И. В. Нечаева. – М.: АСТ, 2007. – 538 с.
17. Пінчук Н. С. Галузінський Г. П., Орленко Н. С. Інформаційні системи і технології в маркетингу: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2001. – 296 с.
18. Пономаренко В. С. Інформаційні системи в управлінні персоналом. Навчальний посібник / В. С. Пономаренко, І. В. Журавльова, І. Л. Латишева. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2008. – 336 с.
19. Пономаренко В. С., Золотарьова І. О., Бутова Р. К. Інформаційні системи в сучасному бізнесі / В. С. Пономаренко, І. О. Золотарьова, Р. К. Бутова та ін. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. – 484 с.
20. Стеченко Д. М. Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: [підручник] / Д. М. Стеченко. – К.: Вікар, 2006. – 396 с.
21. Стрелец И. А. Новая экономика и информационные технологии / И. А. Стрелец. – М.: Экзамен, 2009. – 254 с.
22. Студенніков І. Регіональна політика в країнах Європи: Уроки для України. За ред. С. Максименка. – К.: Логос, 2000. – 171 с.
23. Товканець С. А. Інформаційне забезпечення міжнародного бізнесу в рамках транскордонного співробітництва / С. А. Товканець, Г. В. Товканець // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 10(112). – С. 284–286.
24. Шило С. Г. Інформаційні системи та технології / С. Г. Шило, Г. В. Щербак, К. В. Огурцова. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2013. – 220 с.
25. Щедрин А. Н. Электронные информационные ресурсы в информационной экономике / А. Н. Щедрин. – Донецк: ИЭП, 2003. – 231 с.
26. Яковенко В. Я. Інформаційні ресурси: навч. посіб. / В. Я. Яковенко. – Донецьк: ДонНУ, 2005. – 202 с.

Серебряк К.И.

Государственный университет телекоммуникаций

КАЧЕСТВО И ИНФРАСТРУКТУРА ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ МЕЖРЕГИОНАЛЬНОГО СОТРУДНИЧЕСТВА

Аннотация

В статье исследованы виды, группы информации и принципы формирования качественного информационного обеспечения межрегионального сотрудничества. Определены участники информационного обеспечения межрегионального сотрудничества и сформирована система информационного обеспечения межрегионального сотрудничества.

Ключевые слова: информационное обеспечение, межрегиональное сотрудничество, качество, инфраструктура.

Sieriebriak K.I.

State University of Telecommunications

QUALITY AND INFRASTRUCTURE OF INFORMATIVE PROVIDING INTERREGIONAL COLLABORATION

Summary

In the article the kinds, the groups of information and principles of the high-quality informative providing forming of interregional collaboration are explored. The participants of the interregional informative providing collaboration are certain and the system of the informative interregional providing collaboration is formed.

Keywords: informative providing, interregional collaboration, quality, infrastructure.